हाहाकृतानि भूतानि पाण्डवाश्च विशेषतः । भीमसेनमपश्यन्त तेजसा संवृतं तदा ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि नारायणास्त्रमोक्षपर्व्वणि पाण्डवसैन्यास्त्रत्यागे द्विशतोऽध्यायः ॥ २०० ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ भीमसेनं समाकीर्णं दृष्ट्वाऽस्त्रेण धनञ्जयः । तेजसः प्रतिघातार्थं वारुणेन समावृणोत् ।

नालक्षयत तत् कश्चिद्वारुणास्त्रेण संवृतं । अर्ज्जुनस्य लघुत्वाच्च संवृतत्वाच्च तेजसः ।

साश्वसूतरथो भीमो द्रोणपुत्रास्त्रसंवृतः । अग्नावग्निरिव न्यस्तो ज्वालामाली सुदुर्दृशः । ९२२०

यथा रात्रिक्षये राजन् ज्योतींष्यस्तगिरिम्प्रति । समापेतुस्तथा बाणा भीमसेनरथम्प्रति ।

स हि भीमो रथश्चास्य हयाः सूतश्च मारिष । संवृतो द्रोणपुत्रेण पावकान्तर्गतोऽभवत् ।

यथा जग्ध्वा जगत्कृत्स्नं समये सचराचरं । गच्छेदग्निर्विभोरास्यं तथाऽस्त्रं भीममावृणोत् ।

सूर्य्यमग्निप्रविष्टः स्याद्यथा चाग्निं दिवाकरः । तथा प्रविष्टं तत्तेजो न प्राज्ञायत किञ्चन ।

विकीर्णमस्त्रं तद्दृष्ट्वा तथा भीमरथम्प्रति । उदीर्य्यमाणं द्रौणिञ्च निष्प्रतिद्वन्द्वमाहवे । ९२५

सर्व्वसैन्यानि पाण्डूनां न्यस्तशस्त्राण्यनेकशः । युधिष्ठिरपुरोगांश्च विमुखांस्तान्महारथान् ।

अर्ज्जुनो वासुदेवश्च त्वरमाणौ महाद्युती । अवप्लुत्य रथाद्वीरौ भीममाद्रवतां तदा ।

ततस्तौ द्रोणपुत्रस्य तेजोऽस्त्रबलसम्भवं । विगाह्य तौ सुबलिनौ मायामाविशतां तदा ।

न्यस्तशस्त्रौ ततस्तौ तु नादहत् सोऽस्त्रजोऽनलः । वारुणास्त्रप्रयोगाच्च वीर्य्यवत्त्वाच्च कृष्णयोः ।

ततश्चकृषतुर्भीमं तस्य सर्व्वायुधानि च । नारायणास्त्रशान्त्यर्थं नरनारायणौ बलात् । ९३०

आकृष्यमाणः कौन्तेयो नदत्येव महारथः । वर्द्धते चैव तद्घोरं द्रौणेरस्त्रं सुदुर्जयं ।

तमब्रवीद्वासुदेवः किमिदं पाण्डुनन्दन । वार्य्यमाणोऽपि कौन्तेय यद्युद्धान्न निवर्त्तसे ।

यदि युद्धेन जेयाः स्युरिमे कौरवनन्दनाः । वयमप्यत्र युध्येम तथा चेमे नरर्षभाः ।

रथेभ्यस्त्ववतीर्णाः स्मः सर्व्व एव हि तावकाः । तस्मात्त्वमपि कौन्तेय रथात्तूर्णमथाक्रम ।

एवमुक्त्वा ततः कृष्णो रथाद्भूमिमपाहरत् । निश्वसन्तं यथा नागं क्रोधसंरक्तलोचनं । ९३५

यदाऽपकृष्टः सरथाद्व्यासितश्चायुधं युधि । ततो नारायणास्त्रं तत् प्रशान्तं शत्रुतापनं ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ तस्मिन् प्रशान्ते विधिना तथा तेजसि दुःसहे । बभूवुर्व्विमलाः सर्व्वा दिशः प्रदिश एव च ।

प्रववुश्च शिवा वाताः प्रशान्ता मृगपक्षिणः । वाहनानि प्रहृष्टानि योधाश्च मनुजेश्वर ।

व्यपोढे च ततो घोरे तस्मिंस्तेजसि भारत । बभौ भीमो निशापाये धीमान् सूर्य्य इवोदितः ।

हतशेषं बलं तत्र पाण्डवानामतिष्ठत । अस्त्रव्युपरमं दृष्ट्वा तव पुत्रजिघांसया । ९४०

व्यवस्थिते बले तस्मिन्नस्त्रे प्रतिहते तथा । दुर्य्योधनो महाराज द्रौणपुत्रमथाब्रवीत् ।

अश्वत्थामन् पुनः शीघ्रमस्त्रमेतत् प्रयोजय । व्यवस्थिता हि पाञ्चालाः पुनरेव जयैषिणः ।

अश्वत्थामा तथोक्तस्तु तव पुत्रेण मारिष । सुदीनमतिनिःश्वस्य राजानमिदमब्रवत् ।

नैतदावर्त्तते राजन्नस्त्रं द्विर्नोपपद्यते । आवृत्ते हि निहत्यैतत् प्रयोक्तारं न संशयः ।

एवञ्चास्त्रप्रतीघातं वासुदेवः प्रयुक्तवान् । अतो न विहितः सङ्ख्ये वधः शत्रोर्जनाधिप । ९४५